

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารกระบวนการยุติธรรม
หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2556

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา ท่าพระจันทร์ คณะนิติศาสตร์

ข้อมูลทั่วไป

- ชื่อหลักสูตร
ภาษาไทย : หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารกระบวนการยุติธรรม
ภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy Program in Justice Administration
- ชื่อปริญญาและสาขาวิชา
ภาษาไทย ชื่อเต็ม ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารกระบวนการยุติธรรม)
ชื่อย่อ ป.ด. (การบริหารกระบวนการยุติธรรม)
ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม Doctor of Philosophy (Justice Administration)
ชื่อย่อ Ph.D. (Justice Administration)
- วิชาเอก
ไม่มี
- จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร
จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 57 หน่วยกิต
- รูปแบบของหลักสูตร
5.1 รูปแบบ
หลักสูตรระดับปริญญาเอก ศึกษา 3 ปีการศึกษา
5.2 ภาษาที่ใช้
หลักสูตรจัดการศึกษาเป็นภาษาไทย
5.3 การรับเข้าศึกษา
รับทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติ
5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น
เป็นหลักสูตรของสถาบันโดยเฉพาะ
5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว
- สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร
หลักสูตรเปิดใหม่ พ.ศ. 2556
กำหนดเปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2557

ได้พิจารณาครั้งก่อนโดยคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 5/2556

เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2556

ได้พิจารณาครั้งก่อนโดยคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยด้านหลักสูตรและการจัดการศึกษา ในการประชุมที่ 3/2556

เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2556

ได้รับอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรจากสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในการประชุม ครั้งที่ 4/2556 เมื่อวันที่ 29 เมษายน

2556

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในการศึกษา

2559

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

8.1 ผู้พิพากษา

8.2 พนักงานอัยการ

8.3 ตำรวจ

8.4 นิติกร

8.5 พนักงานคดีปกครอง

8.5 อาจารย์หรือนักวิชาการ

8.6 เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์

8.6 ผู้บริหาร ข้าราชการหรือลูกจ้างของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

9. สถานที่จัดการเรียนการสอน

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

10. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

10.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ภายใต้สถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในทางเศรษฐกิจในยุคปัจจุบันที่มีความรวดเร็วและสลับซับซ้อนตลอดถึงความจำเป็นของประเทศไทยในปัจจุบันที่จะต้องเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนซึ่งจะมีการแข่งขันในทางเศรษฐกิจอย่างเสรีเกิดการเคลื่อนย้ายของทรัพยากรต่าง ๆ ในทางเศรษฐกิจ ทั้งสินค้า บริการ การลงทุนและแรงงานนำไปสู่การพัฒนาและเกิดขึ้นของกิจกรรมทางเศรษฐกิจรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลพวงของการพัฒนาดังกล่าวอาจนำไปสู่การเกิดปัญหาข้อพิพาทในนิติสัมพันธ์ทางกฎหมายระหว่างรัฐ หน่วยงานของรัฐกับเอกชน หรือระหว่างเอกชนด้วยกัน ทั้งทางแพ่งและพาณิชย์ อาญาและมหาชน

หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่มีความเกี่ยวข้องทั้งหลายซึ่งเป็นกลไกหลักในฐานะผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้การรับรองหรือคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่พึงมีพึงได้ตามกฎหมายจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาพัฒนาและยกระดับขีดความรู้ความสามารถของตนเองเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการแข่งขันที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับภูมิภาค ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการยุติธรรมเป็นปัจจัยที่มีผลสำคัญยิ่งประการหนึ่งต่อตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนทั้งนักลงทุนไทยและต่างชาติ ทั้งนี้เพราะกระบวนการในการระงับข้อพิพาทที่ล่าช้าย่อมทำให้คู่กรณีต้องแบกรับภาระต้นทุน ทั้งในเรื่องของเวลา ค่าใช้จ่าย และบ่อยครั้งยังนำไปสู่การสูญเสียโอกาสในทางธุรกิจ การสร้างความรู้ความเข้าใจในวิธีการคิดวิเคราะห์ห้อย่างเป็นระบบ การพัฒนาทักษะในการสังเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่มีความสลับซับซ้อน ตลอดจนความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่มีคุณค่าและประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กรและสังคมให้กับผู้บริหารและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม

จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนากระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยให้สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การศึกษาขั้นสูงจึงมีความจำเป็นเพื่อรองรับต่อการความเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาดังกล่าว

นอกจากนี้การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญ การผลิตบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมในภาคปฏิบัติให้เกิดทักษะและมีความเชี่ยวชาญในทางวิชาการเฉพาะด้านสามารถสร้างผลงานวิจัยที่มีคุณภาพได้รับการยอมรับในระดับชาติเพื่อสร้างสรรค์และเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทุก ๆ ส่วนที่จำเป็นต่อการพัฒนาและการแก้ไขประเด็นปัญหาในปัจจุบันทั้งในระดับประเทศและภูมิภาคตอบสนองต่อความต้องการของประเทศและสอดคล้องกับความสำคัญที่ทวีมากยิ่งขึ้นของประชาคมอาเซียน อีกทั้งเป็นฐานข้อมูลในทางวิชาการที่มีความจำเป็นและสำคัญยิ่งต่อการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อการพัฒนากระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยต่อไปในอนาคต

10.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมาย สังคมและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้งมาตั้งแต่อดีต การเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมและวัฒนธรรมซึ่งเป็นไปอย่างรวดเร็วตามกระแสของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ส่งผลกระทบต่อถึงนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคล บทบัญญัติของกฎหมาย ตลอดจนกระบวนการใช้บังคับกฎหมาย ในปัจจุบันประเด็นปัญหาของกระบวนการยุติธรรมนอกเหนือจากความรวดเร็วในการดำเนินการแล้ว ปัญหาเกี่ยวกับเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือโดยเฉพาะในเรื่องของความจริงใจและการตรวจสอบได้ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในทุก ๆ ขั้นตอนถูกหยิบยกขึ้นมาตั้งเป็นข้อสงสัยถึงความโปร่งใสและเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซงทั้งจากภายในและภายนอกองค์กรนำมาสู่ความขัดแย้งที่แทรกและฝังรากลึกภายในสังคมด้วยเหตุนี้จึงต้องมีหลักสูตรการศึกษาขั้นสูงที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางกฎหมาย สังคมและวัฒนธรรมเพื่อทำให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมมีความรู้ความเข้าใจในความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว สามารถนำความรู้ทางวิชาการไปปรับใช้ได้อย่างถูกต้องเป็นธรรมเพื่อให้ระบบการดำเนินกระบวนการยุติธรรมสามารถระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นได้โดยไม่ประสบปัญหาความล่าช้า มีการบริหารงานที่มีทิศทางเป้าหมายที่ชัดเจนโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนมีผลการศึกษาวิจัยที่เป็นที่ยอมรับสามารถนำเสนอความรู้เพื่อเป็นทางออกของปัญหาที่เป็นสงสัยให้แก่สังคมและประชาชน อันจะนำมาสู่การลดความขัดแย้งและนำความสงบสุขกลับมาสู่สังคมอย่างยั่งยืน

11. ผลกระทบจาก ข้อ 10.1 และ 10.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

11.1 การพัฒนาหลักสูตร

ภายใต้สถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในทางเศรษฐกิจในปัจจุบันเพื่อให้กระบวนการยุติธรรมได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตอบสนองความต้องการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนสังคมทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารกระบวนการยุติธรรม เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถลึกซึ้งและรอบด้านเกี่ยวกับการบริหารกระบวนการยุติธรรมในระดับสูง

11.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

การพัฒนาหลักสูตรโดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ ผลิตผลงานวิจัยในสาขาวิชาเพื่อบูรณาการด้านการบริหารกระบวนการยุติธรรมซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง ตลอดจนการผลิตดุษฎีบัณฑิตบัณฑิตที่มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับชาติและสามารถเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และมีความเป็นธรรมในหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ทำให้กระบวนการยุติธรรมได้รับการพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับและได้รับความเชื่อถือของสังคม ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบได้ เพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยและประชาคมอาเซียน

12. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในวิทยาลัย/คณะ/ภาควิชาอื่น

12.1 รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนโดยวิทยาลัย/คณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่น

ไม่มี

12.2 รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้วิทยาลัย/คณะ/ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน

ไม่มี

12.3 การบริหารจัดการ

ไม่มี

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

มุ่งเน้นการศึกษาในเชิงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกระบวนการยุติธรรม การบริหารจัดการองค์กร ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร การบริหารเงินและงบประมาณ การบริหารทรัพยากรบุคคลและบทบัญญัติในกฎหมายทั้งในทางสารบัญญัติและวิธีสบัญญัติที่เกี่ยวข้องควบคู่ไปกับการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงจากกรณีศึกษาในชั้นเรียนและการศึกษาดูงานทั้งภายในและต่างประเทศ การนำวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนการค้นคว้าวิจัยด้วยตนเอง เพื่อสร้างคณาจารย์ที่มีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบในประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทั้งระดับชาติและระดับภูมิภาคและสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ โดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพทัดเทียมกับนานาประเทศและสอดคล้องกับสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็วตามภาวะของเศรษฐกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคโลกาภิวัตน์

1.2 ความสำคัญ

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารกระบวนการยุติธรรม เป็นหลักสูตรที่เกิดขึ้นในคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อันมีประวัติศาสตร์การเรียนการสอนด้านนิติศาสตร์เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้พัฒนาหลักสูตรเพื่อให้รองรับกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและประชาคมอาเซียนที่ทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น การส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการด้านการบริหารกระบวนการยุติธรรมเป็นการสร้างฐานในการผลักดันการพัฒนาระบบกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยให้ทัดเทียมกับนานาประเทศที่มีความก้าวหน้าในเรื่องนี้ เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความเป็นธรรมในสังคมให้มากยิ่งขึ้น

1.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อให้คณาจารย์บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรมีลักษณะดังนี้

- 1) เพื่อผลิตคณาจารย์บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในเชิงทฤษฎีวิชาการด้านการบริหารกระบวนการยุติธรรมและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการบริหารจัดการองค์กรในกระบวนการยุติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นการรองรับต่อแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ฉบับที่ 11 อันสอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในเรื่องความเป็นเลิศทางวิชาการ
- 2) เพื่อผลิตคณาจารย์บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์และสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนากระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยในภาพรวม
- 3) เพื่อผลิตคณาจารย์บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถและมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพทัดเทียมกับผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาชั้นนำของต่างประเทศ
- 4) เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการผลิตผลงานทางวิชาการที่ได้มาตรฐาน นักวิชาการ นักบริหารและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาการบริหารกระบวนการยุติธรรม สามารถแสวงหาความรู้ใหม่และ

ทันสมัย ตลอดจนนำความรู้ดังกล่าวไปช่วยแก้ไขปัญหาและพัฒนาระบบกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนสังคมและประเทศชาติ

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ใช้ระบบการศึกษาแบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มี

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

นอกวัน – เวลาราชการ

เรียนวันเสาร์ – อาทิตย์ เวลา 9.00 น. ถึง 17.00 น.

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนสิงหาคม – ธันวาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนมกราคม – เมษายน

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาต้องเป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 7 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบันฉบับที่ 4 พ.ศ.2555) และมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาโท ทางสังคมศาสตร์ทุกสาขา หรือสาขาที่เทียบเท่าทั้งในหรือต่างประเทศจากสถาบันการศึกษาที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ

2. ผลการสอบภาษาอังกฤษ (TU-GET/TOELF/IELTS) ที่ไม่เกิน 2 ปี นับจากวันที่สอบผ่านหรือผลการเรียนและการสอนวิชา TU 005 และ TU 006 จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในระยะเวลาที่ไม่เกิน 2 ปี นับจากภาคที่สอบผ่าน

การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

1) ผู้เข้าศึกษาต้องผ่านการสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์

2) ผู้เข้าศึกษาต้องส่งผลทดสอบภาษาอังกฤษ TU-GET หรือ TOEFL หรือ IELTS (ผลสอบ ต้องไม่เกิน 2 ปี นับถึงวันสมัคร)

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

ไม่มี

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

ไม่มี

2.5 ระบบการศึกษา

- แบบชั้นเรียน
- แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก
- แบบทางไกลผ่านสื่อแพร่ภาพและเสียงเป็นหลัก
- แบบทางไกลทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นหลัก (E-learning)
- แบบทางไกลทางอินเทอร์เน็ต
- อื่นๆ (ระบุ)

2.6 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชา และการลงทะเบียนเรียนข้ามมหาวิทยาลัย

เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ฉบับที่ 4 พ.ศ.2555)

ข้อ 12.15 และ ข้อ 19

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาศึกษา

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 57 หน่วยกิต

ระยะเวลาศึกษา เป็นหลักสูตรแบบศึกษาเต็มเวลา นักศึกษาต้องใช้ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร อย่างน้อย 6 ภาคการศึกษาปกติ และอย่างมากไม่เกิน 12 ภาคการศึกษาปกติ

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

3.1.2.2 แบบ 2.1 (ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์)

1) หมวดวิชาบังคับ	18	หน่วยกิต
2) หมวดวิชาเลือก	3	หน่วยกิต
3) วิทยานิพนธ์	36	หน่วยกิต

3.1.3 รายวิชาในหลักสูตร

รหัสวิชา

รายวิชาในหลักสูตรประกอบด้วย อักษรย่อ 2 ตัว และเลขรหัส 3 ตัว โดยมีความหมายดังนี้

อักษรย่อ บย./ JA หมายถึง อักษรย่อของสาขาวิชาการบริหารกระบวนการยุติธรรม
เลขหลักหน่วย

เลข 0-5 หมายถึง วิชาบังคับ

เลข 6-9 หมายถึง วิชาเลือก

เลขหลักร้อย

เลข 6 หมายถึง วิชาเสริมความรู้

เลข 7 หมายถึง วิชาระดับต้น

เลข 8 หมายถึง วิชาระดับสูงและวิชาการศึกษาเฉพาะเรื่อง/ด้าน

เลข 9 หมายถึง วิชาวิทยานิพนธ์

3.1.3.1 วิชาบังคับ

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
		(บรรยาย – ปฏิบัติ – ศึกษาด้วยตนเอง)
บย.700	ความรู้พื้นฐานทางกระบวนการยุติธรรมและการบริหารงานยุติธรรม	3 (3-0-9)
JA 700	Fundamental Knowledge of Justice and Justice Administration	
บย.800	ปัญหาการบริหารกระบวนการยุติธรรมชั้นสูง	3 (3-0-9)
JA800	Selected Problems in Advance Justice Administration	
บย.801	ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์	3 (3-0-9)
JA801	Research Methodology in Social Sciences	
บย.802	บัณฑิตสัมมนา	3 (3-0-9)
JA802	Graduate Seminar	
บย.803	วิทยาการขั้นสูงกับการบริหารกระบวนการยุติธรรม	3 (3-0-9)
JA803	Advanced Studies and Justice Administration	
บย.804	ปัญหาการบริหารกระบวนการยุติธรรมเปรียบเทียบ	3 (3-0-9)
JA804	Comparative Studies in Problems of Justice Administration	

3.1.3.2 วิชาเลือก

ให้เลือกศึกษา 1 วิชา รวม 3 หน่วยกิต โดยเลือกศึกษาจากรายวิชาใดก็ได้ ดังต่อไปนี้

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
		(บรรยาย – ปฏิบัติ – ศึกษาด้วยตนเอง)
บย.806	สัมมนาการบริหารกระบวนการยุติธรรมทางกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	3 (3-0-9)
JA806	Seminar in Justice Administration of Civil and Commercial Law	
บย. 807	สัมมนาการบริหารกระบวนการยุติธรรมทางกฎหมายอาญา	3 (3-0-9)
JA807	Seminar in Justice Administration of Criminal Law	
บย.808	สัมมนาการบริหารกระบวนการยุติธรรมทางกฎหมายมหาชน	3 (3-0-9)
JA808	Seminar in Justice Administration of Public Law	

3.1.3.3 วิทยานิพนธ์

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต
		(บรรยาย – ปฏิบัติ – ศึกษาด้วยตนเอง)
บย.900	วิทยานิพนธ์	36 หน่วยกิต
JA900	Thesis	

3.1.4 แสดงแผนการศึกษา

ปีการศึกษาที่ 1			
ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
บย 700 ความรู้พื้นฐานทางกระบวนการ ยุติธรรมและการบริหารงานยุติธรรม	3 หน่วยกิต	บย 802 บัณฑิตสัมมนา	3 หน่วยกิต
บย 800 ปัญหาการบริหารกระบวนการยุติธรรม ชั้นสูง	3 หน่วยกิต	บย 803 วิทยาการขั้นสูงกับการบริหารกระบวนการ ยุติธรรม	3 หน่วยกิต
บย 801 ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์	3 หน่วยกิต	วิชาเลือก 1 วิชา	3 หน่วยกิต
สอบภาษาอังกฤษ		สอบภาษาอังกฤษ	
		สอบวัดคุณสมบัติ	
รวม	9 หน่วยกิต	รวม	9 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 2			
ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
บย 900 วิทยานิพนธ์	9 หน่วยกิต	บย 900 วิทยานิพนธ์	9 หน่วยกิต
บย 804 ปัญหาการบริหารกระบวนการยุติธรรม เปรียบเทียบ	3 หน่วยกิต		
รวม	12 หน่วย กิต	รวม	9 หน่วยกิต

ปีการศึกษาที่ 3			
ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 2	
บย 900 วิทยานิพนธ์	9 หน่วยกิต	บย 900 วิทยานิพนธ์	9 หน่วยกิต
สอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์		*การจัดสัมมนาและการนำเสนอผลงานในการ สัมมนาอย่างน้อย 1 ครั้งตลอดระยะเวลาการศึกษา	
		สอบวิทยานิพนธ์	
รวม	9 หน่วยกิต	รวม	9 หน่วยกิต
หมายเหตุ * คณะเปิดให้มีการสอบภาษาต่างประเทศปีละ 2 ครั้ง เดือนตุลาคม เดือนมีนาคม * คณะเปิดให้มีการสอบวัดคุณสมบัติปีละ 3 ครั้ง เดือนมิถุนายน เดือนกันยายน เดือนมีนาคม			
รวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 57 หน่วยกิต			

3.1.5 คำอธิบายรายวิชา

วิชาบังคับ

บย.700	ความรู้พื้นฐานทางกระบวนการยุติธรรมและการบริหารงานยุติธรรม	3 (3-0-9)
JA700	Fundamental Knowledge of Justice and Justice Administration ทฤษฎีแนวคิด ความหมายของกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง อาญา และมหาชน ประวัติและพัฒนาการของกระบวนการยุติธรรมสากล ขอบเขตและประเภทของโครงสร้างอำนาจ และหน้าที่ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม การบริหารจัดการหน่วยงานและระบบงาน การวางแผนและนโยบาย การเงินการคลังพัสดุและงบประมาณของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม	
บย.800	ปัญหาการบริหารกระบวนการยุติธรรมชั้นสูง	3 (3-0-9)
JA800	Selected Problem in Advance Justice Administration วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ในการบริหารกระบวนการยุติธรรมในปัจจุบันอันได้แก่ การบริหารจัดการองค์กร ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร การบริหารการเงินและงบประมาณ การบริหารทรัพยากรบุคคล บทบัญญัติในกฎหมายทั้งในทางสารบัญญัติและวิธีบัญญัติ ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย สาเหตุปัจจัยและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาดังกล่าว และเสนอแนวทางแก้ไข	
บย.801	ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์	3 (3-0-9)
JA801	Research Methodology in Social Sciences ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อแสวงหาคำตอบภายใต้วิธีการที่มีหลักเหตุผลและเชื่อถือได้ มุ่งเน้นให้ผู้ศึกษาได้ฝึกทักษะในการศึกษาค้นคว้าและนำผลการวิจัยที่ได้มาพัฒนาเป็นผลงานวิทยานิพนธ์ และนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารกระบวนการยุติธรรม	
บย.802	บัณฑิตสัมมนา	3 (3-0-9)
JA802	Graduate Seminar การวิจัยเฉพาะเรื่องในประเทศเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม ทั้งในด้านการบริหารจัดการองค์กร ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร การบริหารการเงินและงบประมาณ การบริหารทรัพยากรบุคคล บทบัญญัติในกฎหมายทั้งในทางสารบัญญัติและวิธีบัญญัติ การบังคับใช้กฎหมาย หรือการแก้ไขบทบัญญัติในกฎหมาย ที่นักศึกษาศึกษาสนใจและได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอน	
บย.803	วิทยากรชั้นสูงกับการบริหารกระบวนการยุติธรรม	3 (3-0-9)
JA803	Advanced Studies and Justice Administration การใช้วิทยากรชั้นสูงและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการหน่วยงาน การบริหารงานบุคคล การเงินการคลังพัสดุและงบประมาณขององค์กรหรือหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารกระบวนการยุติธรรม	
บย.804	ปัญหาการบริหารกระบวนการยุติธรรมเปรียบเทียบ	3(3-0-9)
JA804	Comparative studies in Problems of Justice Administration ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาของการบริหารกระบวนการยุติธรรมในประเทศต่าง ๆ รวมทั้งการศึกษาดูงาน ค้นคว้า วิจัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	

วิชาเลือก

บย.806	สัมมนาการบริหารกระบวนการยุติธรรมทางกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	3 (3-0-9)
JA806	Seminar in Justice Administration of Civil and Commercial Law สัมมนาในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับทฤษฎี แนวคิดและทางปฏิบัติที่น่าสนใจในปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารกระบวนการยุติธรรมทางกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในรูปแบบการของศึกษาเปรียบเทียบกรณีของประเทศไทยกับต่างประเทศ	
บย.807	สัมมนาการบริหารกระบวนการยุติธรรมทางกฎหมายอาญา	3 (3-0-9)
JA807	Seminar in Justice Administration of Criminal Law สัมมนาในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับทฤษฎี แนวคิดและทางปฏิบัติที่น่าสนใจในปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารกระบวนการยุติธรรมทางกฎหมายอาญาในรูปแบบการของศึกษาเปรียบเทียบกรณีของประเทศไทยกับต่างประเทศ	
บย.808	สัมมนาการบริหารกระบวนการยุติธรรมทางกฎหมายมหาชน	3 (3-0-9)
JA808	Seminar in Justice Administration of Public Law สัมมนาในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับทฤษฎี แนวคิดและทางปฏิบัติที่น่าสนใจในปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารกระบวนการยุติธรรมทางกฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายปกครอง กฎหมายการคลังและภาษีอากรในรูปแบบการของศึกษาเปรียบเทียบกรณีของประเทศไทยกับต่างประเทศ	

วิทยานิพนธ์

บย. 900	วิทยานิพนธ์	36 หน่วยกิต
JA900	Thesis การสร้างโครงการวิจัย และการดำเนินการวิจัยอันก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในสาขาวิชาการบริหารกระบวนการยุติธรรม เขียนวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการบริหารกระบวนการยุติธรรม และนำเสนอวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงานวิจัยเพื่อเผยแพร่ มีจริยธรรมในการทำวิจัยและจริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิชาการ	

3.1.5.2 คำอธิบายรายวิชาภาษาอังกฤษ

3.1.5.2 Course Description in English

Compulsory Subjects

JA700 Fundamental Knowledge of Justice and Justice Administration	3 (3-0-9)
---	-----------

This course explores theories, concepts and meanings of civil, criminal and public justice administration, the history and development of international justice administration, the scope and types of powers and duties of agencies involved in justice administration, the administration, working systems, planning and policy-making in relation to finance, procurement and budgeting of agencies in justice administration.

JA800 Selected Problems in Advanced Justice Administration 3 (3-0-9)

This course provides analyses of problems in current justice administration, problems in law enforcement, causes and effects of such problems and suggested solutions.

JA801 Research Methodology in Social Sciences 3 (3-0-9)

This course explores research methodology in social sciences for the purpose of arriving at findings under justifiable and reliable methods. Students are expected to practice research skills and develop research results into a thesis capable of application to justice administration.

JA802 Graduate Seminar 3 (3-0-9)

This course requires students to conduct research on a specific issue relating to justice administration, covering management, law enforcement or amendment of provisions of law. The issue of interest as selected by a student is required to be approved by the instructor as well.

JA803 Advanced Studies and Justice Administration 3 (3-0-9)

This course provides insights into the application of advanced knowledge and information technology to organisational administration as well as personnel, finance and budgeting management of bodies or agencies involved in justice administration for the purpose of achieving optimal efficiency in justice administration.

JA804 Comparative Studies in Problems of Justice Administration 3 (3-0-9)

This course provides a forum for studying, in a comparative dimension, problems encountered in justice administration of different countries and also provides students with study trips, surveys and research both domestically and abroad.

Elective Subjects

JA806 Seminar in Justice Administration of Civil and Commercial Law 3 (3-0-9)

This course is a forum for seminal discussions of problematical issues relating to theories, concepts and current practices of interest in connection with justice administration in the sphere of civil and commercial law. For this purpose, positions under Thai law are to be explored in comparison with positions elsewhere.

JA807 Seminar in Justice Administration of Criminal Law 3 (3-0-9)

This course is a forum for seminal discussions of problematical issues relating to theories, concepts and current practices of interest in connection with justice administration in the sphere of criminal law. For this purpose, positions under Thai law are to be explored in comparison with positions elsewhere.

JA808 Seminar in Justice Administration of Public Law

3 (3-0-9)

This course is a forum for seminal discussions of problematical issues relating to theories, concepts and current practices of interest in connection with justice administration in the sphere of constitutional law, administrative law and finance and tax law. For this purpose, positions under Thai law are to be explored in comparison with positions elsewhere.

JA900 Thesis

Students are required to write a thesis leading to a new body of knowledge in justice administration and present as well as publish the thesis. Ethics in conducting research and publishing academic work is also required.

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับประสบการณ์ภาคสนาม (การฝึกงาน หรือการฝึกปฏิบัติ)

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

ไม่มี

4.2 ช่วงเวลา

ไม่มี

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

ไม่มี

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำวิจัย และการทำวิทยานิพนธ์

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

วิทยานิพนธ์ คือ การสร้างโครงการวิจัย และการดำเนินการวิจัยอันก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในสาขาวิชาการ บริหารกระบวนการยุติธรรม เขียนวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการบริหารกระบวนการยุติธรรมและนำเสนอวิทยานิพนธ์ การเขียนรายงาน วิจัยเพื่อเผยแพร่ มีจริยธรรมในการทำวิจัยและจริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิชาการ

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

1. มีความรู้ ความสามารถเชิงวิชาการ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับการ บริหารกระบวนการยุติธรรม

2. มีมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพทัดเทียมกับผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาชั้นนำของต่างประเทศ

3. มีการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชา การบริหารกระบวนการ ยุติธรรมเพื่อให้สามารถแสวงหาความรู้ใหม่และทันสมัย

5.3 ช่วงเวลา

ภาคเรียนที่ 1 และ 2 ของปีการศึกษาที่ 2 และ 3

5.4 จำนวนหน่วยกิต

วิทยานิพนธ์ 36 หน่วยกิต

5.5 ข้อกำหนดการทำวิทยานิพนธ์ การสอบภาษาต่างประเทศ และการสอบวัดคุณสมบัติ

5.5.1 การสอบภาษาต่างประเทศ

นักศึกษาต้องสอบภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษา พ.ศ.2548 ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา และข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา พ.ศ.2553 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบันฉบับที่ 4 พ.ศ.2555) ข้อ 23.4 ให้ได้ผลระดับ P ก่อนการสอบวิทยานิพนธ์

5.5.2 การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

(1) นักศึกษาต้องจดทะเบียนวิชาไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต โดยไม่นับรวมหน่วยกิตของวิทยานิพนธ์ และมี ค่าเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

(2) การสอบวัดคุณสมบัติจะประกอบด้วย การสอบข้อเขียนและสอบปากเปล่า ไม่เกินปีการศึกษาละ 3 ครั้ง ครั้งที่ 1 เดือนมิถุนายน ครั้งที่ 2 เดือนกันยายน ครั้งที่ 3 เดือนมีนาคม โดยคณบดีคณะนิติศาสตร์จะแต่งตั้งกรรมการสอบวัดคุณสมบัติไม่ น้อยกว่า 3 คน

(3) นักศึกษาต้องสอบวัดคุณสมบัติให้ได้ระดับ(ผ่าน) P ภายใน 3 ครั้ง มิฉะนั้นจะถูกถอนชั้นออกจากทะเบียน นักศึกษาและผลการสอบทุกครั้งจะบันทึกไว้ในทะเบียน

5.5.3 การทำวิทยานิพนธ์

5.5.3.1 การจดทะเบียนวิทยานิพนธ์

(1) นักศึกษาสามารถจดทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้เมื่อศึกษารายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ภาคการศึกษาปกติ และจะต้องมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต โดยมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

(2) นักศึกษาสามารถจดทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้เมื่อสอบวัดคุณสมบัติได้ระดับ P (ผ่าน) แล้ว

(3) นักศึกษาจะจดทะเบียนวิทยานิพนธ์ในแต่ละภาคการศึกษาจะต้องเสนอความก้าวหน้าให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอนุมัติก่อน

(4) การเปลี่ยนแปลงหัวข้อวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นไปภายในขอบแห่งปริณทณคดีที่สอบเข้าศึกษา

5.5.3.2 การเสนอวิทยานิพนธ์

(1) นักศึกษาจะมีสิทธิเสนอสอบวิทยานิพนธ์ได้ต่อเมื่อจดทะเบียนวิทยานิพนธ์ครบ 36 หน่วยกิตและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอนุมัติให้เสนอสอบได้ และการเสนอสอบจะต้องกระทำอย่างน้อย 60 วันก่อนสิ้นปีการศึกษาในแต่ละปี

(2) นักศึกษาจะสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อสอบภาษาต่างประเทศผ่านแล้ว

(3) นักศึกษาจะสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อสอบวัดคุณสมบัติผ่านแล้ว

(4) นักศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์เป็นภาษาไทย

(5) การเสนอขอสอบวิทยานิพนธ์นักศึกษาต้องส่งร่างวิทยานิพนธ์พร้อมด้วยบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และบทสรุปสาระสำคัญของแต่ละบททั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้กับคณะนิติศาสตร์เพื่อให้คณะกรรมการทำความเห็นเกี่ยวกับร่างวิทยานิพนธ์ดังกล่าวก่อนการสอบวิทยานิพนธ์

(6) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(7) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(8) นักศึกษาต้องเสนอเค้าโครงวิทยานิพนธ์และโครงร่างวิทยานิพนธ์ต่อคณะตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้ในระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยวิทยานิพนธ์

(9) การสอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และการสอบวิทยานิพนธ์ที่จะได้ผลระดับ S ต้องได้มติเป็นเอกฉันท์จากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(10) การสอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ พ.ศ.2535 พร้อมฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549 และข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2553 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบันฉบับที่ 4 พ.ศ.2555)

5.5.3.3 คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(1) คณะบดีคณะนิติศาสตร์เป็นผู้แต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(2) คณะบดีคณะนิติศาสตร์จะแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์สำหรับนักศึกษาแต่ละคนให้มีหน้าที่แนะนำการเขียนวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วย กรรมการจำนวน 2 – 3 คน โดยจะต้องมีอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเป็นกรรมการร่วมอยู่ด้วยอย่างน้อย 1 คน

(3) เมื่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นว่านักศึกษาพร้อมที่จะเสนอวิทยานิพนธ์ให้คณะกรรมการ
นิติศาสตร์แต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์อย่างน้อย 5 คน ซึ่งจะต้องประกอบด้วยคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยและผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย การแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการ
สอบวิทยานิพนธ์จะกระทำได้เฉพาะกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น

(4) การสอบวิทยานิพนธ์จะต้องมีกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ครบทุกคนจึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์ ถ้า
กรรมการไม่ครบให้เลื่อนการสอบออกไปในกรณีที่มีความจำเป็นอาจเปลี่ยนกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ใหม่หรือแต่งตั้งเพิ่มเติมได้

(5) การสอบวิทยานิพนธ์โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์รวมถึงการตรวจสอบความรู้ทั่วไปในสาขาวิชาที่
เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ด้วย

(6) การวัดผลวิทยานิพนธ์ให้ใช้ค่าระดับ S หรือ U โดยวิทยานิพนธ์ที่ได้ระดับ S จะต้องได้มติเป็นเอกฉันท์จาก
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

5.6 การเตรียมการ

การเตรียมการให้คำแนะนำและช่วยเหลือทางด้านวิชาการแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์มีดังนี้

5.6.1 การให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับหัวข้อและประเด็นในการทำวิทยานิพนธ์ตามความสนใจของนักศึกษา
โดยคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการดำเนินงานโครงการปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
กระบวนการยุติธรรม

5.6.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย
คณาจารย์ภายในคณะ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิทยานิพนธ์เพื่อให้คำแนะนำ ตรวจสอบ ประเมินผล
เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์

5.6.3 ให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำบทความตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการตามเงื่อนไขการจบ
การศึกษา

5.6.4 ให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับการนำเสนอผลงานในการสัมมนา โดยคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5.6.5 ให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับการรายงานความก้าวหน้า (progress report) โดยคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

5.7 กระบวนการประเมินผล

กระบวนการประเมินผลในการทำวิทยานิพนธ์จะดำเนินการภายใต้การบริหารจัดการ และเป็นไปตามข้อบังคับ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2553 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบันฉบับที่ 4 พ.ศ.2555) โดยมีกระบวนการประเมินผล
ดังนี้

5.7.1 การประเมินผลร่างเค้าโครงวิทยานิพนธ์ โดยคณะกรรมการที่ปรึกษาหลักซึ่งเป็นอาจารย์ภายในคณะ และ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญภายนอกสถาบัน

5.7.2 การประเมินผลเค้าโครงวิทยานิพนธ์จากการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ โดยคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย
คณาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบันที่มีคุณวุฒิตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร

5.7.3 การประเมินผลวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ประเมินผลโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ เพื่อ
ประเมินผลคุณภาพของวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขวิทยานิพนธ์เป็นครั้งสุดท้าย

5.7.4 การประเมินผลการนำเสนอผลงานในการสัมมนาโดยคณะกรรมการที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

5.7.5 การประเมินผลรายงานความก้าวหน้า (progress report) โดยคณะกรรมการที่ปรึกษา

5.7.6 การประเมินผลบทความจากวิทยานิพนธ์ โดยคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกก่อนส่งบทความตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงาน หรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์ และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น

หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน

การวัดผล ให้เป็นไปตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบันฉบับที่ 4 พ.ศ.2555) ดังนี้

1.1 การวัดผลการศึกษาแบ่งเป็น 9 ระดับ มีชื่อและค่าระดับต่อหนึ่งหน่วยกิตดังต่อไปนี้

ระดับ	A	A ⁻	B ⁺	B	B ⁻	C ⁺	C	D	F
ค่าระดับ	4.00	3.67	3.33	3.00	2.67	2.33	2.00	1.00	0.00

1.2 การนับหน่วยกิตที่ได้จะนับรวมเฉพาะหน่วยกิตลักษณะวิชาที่นักศึกษาได้ค่าระดับ S หรือระดับ ไม่ต่ำกว่า B เท่านั้น รายวิชาที่นักศึกษาได้ค่าระดับต่ำกว่า B ไม่ว่าจะเป็นรายวิชาบังคับหรือรายวิชาเลือกให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษานั้นและค่าระดับเฉลี่ยสะสมทุกครั้งไป

1.3 นักศึกษาที่ได้ระดับ U หรือระดับต่ำกว่า B ในรายวิชาใดที่เป็นรายวิชาบังคับในหลักสูตร จะลงทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นได้อีกเพียง 1 ครั้ง และครั้งหลังนี้จะต้องได้ค่าระดับ S หรือระดับไม่ต่ำกว่า B มิฉะนั้นจะถูกลอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

รายวิชาที่ได้ค่าระดับตามความในวรรคแรกนั้น หากเป็นรายวิชาเลือก นักศึกษาอาจจะลงทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นอีก หรืออาจจะลงทะเบียนศึกษารายวิชาเลือกอื่นแทนก็ได้

นักศึกษาที่ได้ค่าระดับไม่ต่ำกว่า B ในรายวิชาใด ไม่มีสิทธิจดทะเบียนศึกษาซ้ำในรายวิชานั้นอีก เว้นแต่หลักสูตรจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

1.4 การวัดผลวิทยานิพนธ์ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับ S (ใช้ได้) และระดับ U (ใช้ไม่ได้) หน่วยกิตที่ได้จะไม่นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ย

1.5 การวัดผลการสอบวัดคุณสมบัติ และการสอบภาษาต่างประเทศ แบ่งเป็น 2 ระดับคือ ระดับ P (ผ่าน) และ ระดับ N (ไม่ผ่าน) และไม่นับหน่วยกิต

1.6 เงื่อนไขอื่นๆ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2553 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ฉบับที่ 4 พ.ศ.2555)

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาประเมินจากการมีส่วนร่วมและพัฒนาการทางการเรียน การสอบภาษาต่างประเทศ การสอบวัดคุณสมบัติ การสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ซึ่งการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในแต่ละขั้นตอนจะดำเนินการโดยอาจารย์ประจำวิชา คณะกรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

3.1 ได้ศึกษาลักษณะวิชาต่างๆ ครบตามโครงสร้างหลักสูตร และมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า 57 หน่วยกิต

3.2 ได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00

3.3 ได้ระดับ P (ผ่าน) ในการสอบวัดคุณสมบัติ และภาษาต่างประเทศตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

3.4 ได้ระดับ S (ใช้ได้) ในการสอบวิทยานิพนธ์ โดยการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่ คณะนิติศาสตร์ แต่งตั้ง และนำส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ที่พิมพ์เรียบร้อยแล้ว พร้อมกับบันทึกวิทยานิพนธ์ฉบับเต็ม (full text) ลงในสื่อ บันทึกประเภทแผ่น CD ให้มหาวิทยาลัยตามระเบียบ

3.5 ผลงานวิทยานิพนธ์จะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมกรการภายนอกมาร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น

3.6 การนำเสนอผลงานในการสัมมนา อย่างน้อย 1 ครั้งตลอดระยะเวลาการศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

3.7 การรายงานความก้าวหน้า (Progress Report) ทุกภาคการศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.8 ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ที่คณะนิติศาสตร์และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กำหนด